

Даниял кітабы — Қырықыншы нөмір

Пауыл

Jeff Pippenger

2024-01-04

Даниял кітабының бірінші тарауы, Даниял кітабының төртінші тарауымен қабаттастыра қарастырылғанда, 1798 жылдан 1844 жылға дейінгі бірінші және екінші періштелердің тарихын бейнелейді. Сол тарихта Даниял кітабының мөрі ашылды, әрі ашылған бөлігі жетінші, сегізінші және тоғызыншы тараулар болды. «Жол үстіне жол» қағидасы бойынша, бірінші және төртінші, содан кейін жетіншіден тоғызыншыға дейінгі тараулар бірінші періштенің Миллерит қозғалысының тарихын көрсетеді.

Осы тарих кезеңінде (1798 жылдан 1844 жылға дейін) адвентизмнің іргелі ақиқаттары орнықтырылды, әрі сол ақиқаттар ақыр соңында 1843 жылғы пионерлік кестеде бейнеленді. Даниял кітабының екінші тарауындағы Набуходоносордың мүсіні сол кестеде бар. Даниялдың жетінші және сегізінші тарауларындағы аяндар сол кестеде бар. Сегізінші тараудағы «күнделікті» де, Леуіліктер кітабының жиырма алтыншы тарауындағы «жеті уақыт» та бейнеленген. Аян кітабының тоғызыншы тарауында көрсетілгендей, Исламның үш қасіреті де сонда бар. Құдай бұл іргелі ақиқаттарға шабуыл жасалатынын қайта-қайта алдын ала ескертті.

“Құдайдың Сион қабырғаларындағы сақшылары болып тұрғандар халықтан бұрын қауіп-қатерді көре алатын адамдар болсын,—ақиқатты жалғаннан, әділдікті әділетсіздіктен ажырата алатын адамдар болсын.

«Ескерту берілді: 1842, 1843 және 1844 жылдардағы хабар келген кезден бері біз соның үстінде құрып келе жатқан сенімнің іргетасын шайқалтатын ешнәрсенің енуіне жол берілмеуге тиіс. Мен осы хабардың ішінде болдым, содан бері Құдай бізге берген нұрға адал қалып, әлемнің алдында тұрып келемін. Біз күн сайын Жаратқан Иені ынталы дұғамен іздеп, нұр сұрап жүргенде аяқтарымыз қойылған тұғырдан аяғымызды алмақ емеспіз. Құдай маған берген нұрдан мен бас тарта алады деп ойлайсыз ба? Ол Мәңгілік Жартастай болуға тиіс. Ол маған берілген сәттен бері мені жетелеп келеді». Review and Herald, 1903 жылғы 14 сәуір.

Құдайдың соңғы күндердегі халқының қатысуымен атқарылуға тиісті топырақ шеткасы ұстаған адамның ісі, сондай-ақ Ишая арқылы да бейнеленген, өйткені ол соңғы күндердегі халықты және олардың орындауға шақырылған ісін анықтап көрсетеді; себебі соңғы күндер келіп жеткенге дейін іргетастар адасушылықтың астына көмулі болуға тиіс еді.

Сенен шыққандар ежелгі қираған орындарды қайта тұрғызады; сен көптеген ұрпақтардың іргетастарын қайта көтересің; және сен «Жарылған жерді қалпына келтіруші», «Тұруға болатын жолдарды қалпына келтіруші» деп аталасың. Ишая 58:12.

«Ежелгі қаңырап бос қалған орындар» пұтқа табынушылық пен папалықтың екі қаңыратып-қиратып жіберуші билігімен байланысты ілімдік ақиқаттарға нұсқайды. Пұтқа табынушылықтың екі қаңыратып-қиратып жіберуші билігінен кейін папалықтың келуі — Уильям Миллер ұсынған әрбір пайғамбарлықты түсіндірудің негізі ретінде пайдаланған қалыбы болды.

Олар ежелгі қираған орындарды қайта тұрғызады, баяғы қаңырап қалған жерлерді қайта көтереді, қираған қалаларды, көптеген ұрпақтардың қаңырап қалған орындарын қалпына келтіреді. Ишая 61:4.

Негіз ретінде бейнеленген пайғамбарлықтың құрылымы — сол екі биліктің тарихы мен өзара байланысы. «Тұруға арналған жолдарды қалпына келтіру» — Миллердің негіздік құрылымын қалпына келтіру болып табылады; бұл оның түсінде шаң сыпырушы адамның ісі арқылы бейнеленген еді. Ишая бұрынғы қаңырауларды қалпына келтіруді айқындау үшін, Езраның және Бабылдан қайтып келіп, Иерусалимді жөндегендердің тарихын мысал ретінде қолданды.

Әкелеріміздің күндерінен бастап осы күнге дейін біз ұлы заңсыздықта болып келеміз; әрі өзіміздің заңсыздықтарымыз үшін біз, патшаларымыз және діни қызметкерлеріміз өзге жерлердің патшаларының қолына — семсерге, тұтқындыққа, талауға және бүгінгідей масқаралыққа тапсырылды. Ал енді аз ғана уақытқа Құдайымыз Жаратқан Иеден бізге рақым көрсетіліп, аман қалған бір қалдық қалдырылды және Оның киелі орнында бізге шеге қағылды, осылайша Құдайымыз көзімізге нұр беріп, құлдығымыздың арасында аз ғана жан бітірсін деп. Өйткені біз құл едік; соған карамастан Құдайымыз бізді құлдығымызда тастап кеткен жоқ, қайта бізге Парсы патшаларының алдында мейірімін төгіп, жан бітіру үшін, Құдайымыздың үйін тұрғызу үшін, оның қираған жерлерін қалпына келтіру үшін және Яхуда мен Иерусалимде бізге қорған беру үшін сол мейірімді кеңейтті. Езра 9:7–9.

Езра мен Иерусалимді қалпына келтіргендер — «қалдықты» бейнелейді; олар қоныстану үшін жолдарды қалпына келтірушілер, әрі олар Езра сілтеме жасайтын Леуіліктер кітабының жиырма алтыншы тарауындағы дұға аясында осы істі жүзеге асырып жатқандар. Езра былай дейді: «Әкелеріміздің күндерінен бастап осы күнге дейін біз ұлы кінәда болдық; әрі заңсыздықтарымыз үшін біз де, патшаларымыз да, діни қызметкерлеріміз де жерлер патшаларының қолына — семсерге, тұтқындыққа, талауға және бет-жүзіміздің масқара болуына — берілдік». Ол айтып отырған «күн» — ақырғы күндердегі «қалдық» қоныстану үшін жолдарды қалпына келтіретін «күн».

Езраның қалдығы — үш жарым күннің соңында қайта тірілетін екі куәгер, әрі Даниял тоғызыншы тарауда көрсеткендей, Леуіліктер жиырма алтыншы тараудағы дұғаны орындайтындар. Езра мен оның еңбектастары жер аударылудан қайтып келіп, Иерусалимді қайта салған кезде, олар Миллердің асыл тастарын қалпына келтіру ісінің бейнесі болды; бұл — Миллердің іргелі ақиқаттарын қайта қалпына келтіру ісі. Осы себептен, Миллер еңбегінің құрылымын түсіну аса маңызды.

«Елшілер мәңгілік Жартастың, яғни мызғымас іргетастың үстіне құрылыс салды. Олар бұл іргетасқа дүниеден қашап алынған тастарды әкелді. Құрылысшылар еңбегін кедергісіз атқарған жоқ. Олардың ісі Мәсіхтің жауларының қарсылығы салдарынан аса қиын болды. Олар жалған іргетас үстіне салып жатқан адамдардың дүмшелігіне, теріс нанымына және өшпенділігіне қарсы күресуге мәжбүр болды. Шіркеудің құрылысшылары ретінде еңбек еткендердің көбі Нехемия заманындағы қабырға тұрғызушыларға ұқсатылуы мүмкін; олар туралы былай деп жазылған: “Қабырға тұрғызғандар, жүк көтергендер және тиегендер — әрқайсысы бір қолымен жұмысты істеп, екінші қолымен қаруын ұстап тұрды”. Нехемия 4:17.» Елшілердің істері, 596.

Ишаяның екі үзіндісінде де іс көптеген ұрпақтардың іргетастары мен қаңыраған орындарын қайта тұрғызу болып табылады. Ишая тура мағынадағы іспен бейнеленген рухани істі көрсетіп отыр. Іргетастар қорғалуға тиіс еді, бірақ оның орнына, ақырында олар жалған асыл тастардан құралған өтірік іргетастың астында толықтай көміліп қалды. Ишая айқындайтындар тура кірпіштер мен тастарды емес, Миллериттердің іргелі ақиқаттарын қалпына келтіріп жатыр. Сол ақиқаттардың нышаны — Миллердің қасиетті орын мен әскерді “жеті уақыт” бойы таптаған екі қаңыратып-жоятын билік туралы құрылымы.

Сол қалпына келтіру ісі «іргетастарды» және «көп ұрпақтардың қаңырап қалған орындарын» қайта тұрғызу ретінде бейнеленген, әрі ол осы жерден аздап, ана жерден аздап, пайғамбарлықтың үстіне пайғамбарлық желісін әкелетін әдіснама арқылы іргетастық шындықтарды қалпына келтірудегі пайғамбарлық қызметті білдіреді. Іргетастар мен қаңырап қалған орындарды қайта орнықтыру ісі — Хабаққұқтың екінші тарауындағы екі тақта болып табылатын 1843 және 1850 жылдардағы ізашарлық кестелерде бейнеленген бастапқы шындықтарды ұсыну және қорғау ісі. Ал бұл іс «үстіне желі, үстіне желі» деген кеш жауын әдіснамасы арқылы жүзеге асырылады. Бұл — Миллердің түсіндегі жалған асыл тастармен бейнеленгендей, жалған іргетасты қолдауды қалайтындармен болатын тартыста Еремияның көне соқпақтарына қайта оралу ісі.

«Жау біздің бауырластарымыз бен қарындастарымыздың ой-санасын осы соңғы күндерде тұруға дайындалатын халықты әзірлеу ісінен бұрып әкетуге ұмтылуда. Оның айлакерлікпен құрылған жалған дәлелдері саналарды осы уақыттың қауіптері мен міндеттерінен алыстатуға бағытталған. Олар Мәсіхтің Өз халқына беру үшін көктен Жоханға әкелген нұрын түкке тұрғысыз деп бағалайды. Олар дәл алдымызда тұрған көріністер ерекше назар аударуға жеткілікті дәрежеде маңызды емес деп үйретеді. Олар көктен бастау алған ақиқатты әсерсіз етеді де, Құдай халқын өткен тәжірибесінен айырып, оның орнына жалған ғылым береді.

“Жаратқан Ие былай дейді: Жолдардың бойында тұрып, қарандар да, ежелгі соқпақтарды сұрандар, қайсысы игі жол екенін біліп, сол жолмен жүріңдер”. Еремия 6:16.

«Ешкім де сеніміміздің іргетастарын жұлып тастауға ұмтылмасын,—бұл іргетастар ісіміздің басталуында Сөзді дұғамен зерттеу және аян арқылы қаланған болатын. Соңғы елу жыл бойы біз осы іргетастардың үстіне құрылыс салып келеміз. Адамдар өздерінің

жаңа жол таптық деп және қаланған іргетастан да берік іргетас қоя аламыз деп ойлауы мүмкін. Бірақ бұл — зор алдау. Қаланған іргетастан басқа іргетасты ешкім де қоя алмайды.

«Өткен заманда көпшілік жаңа бір сенім құруға, жаңа қағидаларды орнықтыруға талпынды. Бірақ олардың құрылысы қанша уақыт тұрды? Ол көп ұзамай құлады, өйткені ол Жартас үстіне іргеленбеген еді.

«Алғашқы шәкірттер де адамдардың сөздеріне жолықпауы керек пе еді? Олар жалған теорияларды тыңдауға мәжбүр болмады ма, содан кейін, қолдарынан келгеннің бәрін істеп болған соң, берік тұрып: “Салынған іргетастан өзге іргетасты ешкім де сала алмайды”,— деп айтуға тиіс болмады ма?» 1 Қорынттықтарға 3:11.

«Сондықтан біз өз сеніміміздің бастауын ақырына дейін берік ұстануға тиіспіз. Құдай мен Мәсіх тарапынан бұл халыққа күдіретке толы сөздер жіберілді; сол сөздер оларды дүниеден, тармақ сайын, осы заман ақиқатының айқын нұрына алып шықты. Еріндеріне киелі от тиген Құдайдың қызметшілері бұл хабарды жариялады. Құдайлық үн жарияланған ақиқаттың шынайылығына өз мөрін басты». Testimonies, volume 8, 296, 297.

«Соңғы күндерде тұра алатын бір халықты дайындау ісі» — Езекиелдің отыз жетінші тарауындағы екі пайғамбарлықпен байланысты іс. Ишаяның шөлдегі даусы арқылы бір хабар жарияланады, ал Езекиелдің алғашқы хабары Содом мен Мысыр қаласының көшесінде үш жарым күн бойы өлі жатқан адамдарды бір жерге жинайды. Сонда олар Матай жазған он қыз туралы астарлы әңгімедегі кідіріс уақытында болғандарын таниды. Содан кейін олар, егер қайтып оралуды қаласа, қымбаттыны арамнан ажырату туралы Еремияға берілген шақыруды естиді. Олар сондай-ақ Даниялдың тоғызыншы тараудағы дұғасын осы шақтағы ақиқат ретінде таниды. Сондықтан егер және қашан олар Ізгі хабардың шарттарын қабылдап, орындау арқылы қайтып оралуды таңдаса, онда олар Езекиелдің екінші хабарын қабылдап, аяқтарына тұрады — зор әскер болып.

«Соңғы күндері тұра алатын бір халықты дайындау ісі» «өсиет үстіне өсиет» деген кейінгі жауын әдіснамасы арқылы жүзеге асырылады. Бұл іс 1843 және 1850 жылдардағы ізашарлық кестелерде бейнеленген миллериттік ақиқаттарды қалпына келтіру жұмысын қамтиды. Сол екі кесте — Хабақұқтың екі кестесі, әрі олар бірінің үстіне бірі қойылуға тиіс (өсиет үстіне өсиет); осылайша, бұл екі кесте соңғы күндері «лас тазартқыш адам» арқылы қалпына келтірілуге тиіс іргелі ақиқаттарды бейнелейді.

Жол-жолымен біріктірілгенде, олар 1843 жылғы кестедегі қателікті айқындайды; кейіннен бұл қателік 1850 жылғы кестеде түзетілді. Бір кесте ретінде (жол-жолымен) қарастырылғанда, олар Құдай халқының тәжірибесін де, жеті күн күркіреуінің жасырын тарихын да бейнелейді, өйткені олар бірге алғашқы түңілуді, кідіріс уақытын, Түн ортасындағы Айқайды, 1844 жылғы 22 қазанды және ұлы түңілуді көрсетеді.

Алғашқы түңілу, Түн ортасындағы Айқай және ұлы түңілу — жеті күркіректің жасырын тарихы осы. Бұл — ақиқаттың құрылысы, өйткені ақиқат иврит тіліндегі “truth” сөзінің

бірінші және соңғы әрпі бірдей болуына негізделген, дәл сол сияқты сол тарихтағы алғашқы және соңғы түңілулер де сәйкес келеді. Ортаңғы, он үшінші әріп — Түн ортасындағы Айқай хабарын қабылдамайтындар арқылы бейнеленетін бүліктің нышаны. Екі кесте біріктірілген кезде Миллериттердің пайғамбарлық ақиқаттарына екі куәлік береді; бұл ақиқаттар топырақ қылқалам ұстаған адам арқылы қалпына келтірілуге тиіс, алайда олар сондай-ақ жүз қырық төрт мыңның тәжірибесін бейнелейтін тәжірибені де анықтап көрсетеді.

Ту болуға шақырылғандар (жүз қырық төрт мың) 2020 жылғы 18 шілдеде өздерінің алғашқы түңілуімен бетпе-бет келді, ал содан кейін 2023 жылдың шілдесінде оларға айдалада жар салып тұрған дауыстан хабар ұсынылды. Сол дауыс оларды қайта оралуға шақырып тұрды.

Жеті күркіректің жасырын тарихындағы дәл осы тұста бүлік айқын көрінетін болады, өйткені келесі белгі — кірді сыпыратын адамның асыл тастарды жинап, оларды қобдишаға салатын кезі. Сонда олар он есе жарығырақ жарқырайды. Дәл сол сәтте Миллер оятылды. Қыздар (Миллер) ояғанда, тым кеш болады. Көп ұрпақтардың қаңырап қалған орындарының қалпына келтірілуі — екі куәгердің қатысуы тиіс іс. Бұл іс қазір жүзеге асырылып жатыр.

Даниял кітабының жетінші, сегізінші және тоғызыншы тарауларындағы Ұлай өзенінің көрінісімен бейнеленген пайғамбарлықтарды Уильям Миллердің түсіндіру жүйесі пұтқа табынушылық пен папалықтың қаңыратып-бүлдіруші екі билігі болды, ал Future for America үшін бұл жүйе — пұтқа табынушылық (айдаһар), одан кейін папалық (аң) және жолдан тайған протестантизм (жалған пайғамбар). Екі жүйені де орнықтыратын кілт — елші Пауылдың жазбалары. Елші Пауыл ежелгі Израилді рухани Израилмен байланыстырған пайғамбарлық дауыс болды. Қайта оралғанға дейін Пауылдың аты Саул еді, бұл «таңдап алынған» немесе «бөлініп қойылған» дегенді білдіреді.

Пауыл басқа ұлттарға жіберілген елші болу үшін таңдап алынды, әрі ол, өзге себептермен қатар, Ескі Өсиетті терең түсінгені үшін де таңдалды. Жаңа Өсиеттің басым бөлігін жаза отырып, Жаңа Өсиет авторларының ешқайсысы Ескі Өсиетті Пауылдай түсінген емес. Ол басқа ұлттарға Ізгі хабарды жеткізуде басшылық ету үшін таңдалды, бірақ сонымен бірге айқыш дәуірінен кейінгі кезеңде жалғасқан пайғамбарлық тарихпен Ескі Өсиеттің пайғамбарлық тарихтарының өзара байланысын орнықтыру үшін де таңдалды. Пауылдың куәлігінсіз Миллериттердің пайғамбарлық түсінігі де, сондай-ақ Future for America ұйымының пайғамбарлық түсінігі де мүлде болмас еді. Дәл Құдайдың таңдаулы халқы ретіндегі тура мағынадағы Израилмен неке бұзылған сол тарихи кезеңнің өзінде, Құдаймен ажырасқан сол көне Израилдің рухани Израилдің пайғамбарлық тарихының нышаны екенін айқындау үшін Пауыл таңдалды. Бірінші және үшінші періштелер қозғалыстарына қатысты қажетті пайғамбарлық қағидалар негізінен елші Пауылдың жазбаларына негізделген.

Осы себепті, Миллериттердің хабарына ықпал еткен, Пауыл айқындаған кейбір пайғамбарлық қағидаларды қарастырамыз; ол хабар екі қаңыратып-жоятын биліктің шеңберіне орналастырылған еді, әрі осылай ете отырып, сол қағидалардың қаңыратып-жоятын үш биліктің шеңберіне қалай ықпал ететінін де қарастырамыз.

Сонымен қатар, бауырластар, барша ата-бабаларымыздың бұлттың астында болғанын, бәрінің де теңізден өткенін білмей қалуларыңызды қаламаймын; бәрі де бұлтта және теңізде Мұсаға бағышталып шомылдыру рәсімінен өтті; бәрі де бірдей рухани асты жеді; бәрі де бірдей рухани сусынын ішті; өйткені олар өздерімен бірге жүрген сол рухани Жартастан ішті, ал сол Жартас Мәсіх еді. Бірақ олардың көпшілігіне Құдай разы болмады, сондықтан олар шөл далада қырылып қалды. Ал бұл оқиғалар олардың нәпсіқұмарланғанындай біз де жаман нәрселерге құмар болмауымыз үшін бізге үлгі болып қалды. Олардың кейбіреулері сияқты пұтқа табынушылар да болмаңдар; өйткені: «Халық ішіп-жеуге отырды да, сауық құруға тұрды», — деп жазылған. Сондай-ақ олардың кейбіреулері сияқты азғындық жасамайық; сол себепті бір күнде жиырма үш мың адам қаза тапты. Олардың кейбіреулері сияқты Мәсіхті де сынамайық; сол үшін олар жыландардан қырылды. Олардың кейбіреулері сияқты күңкілдемендер; сол үшін олар жоюшының қолынан қырылды. Мұның бәрі оларға өнеге ретінде болды, әрі замандардың ақыры жеткен біздерге ескерту болсын деп жазылып қойылды. 1 Қорынттықтарға 10:1–10.

Он қысқа аяттың ішінде Пауыл шомылдыру рәсімінің Қызыл теңізден өту арқылы алдын ала бейнеленгенін, ежелгі Израилдің соңынан ерген Жартастың «рухани Жартас» болғанын және оның Мәсіх болғанын көрсетеді. Ол ежелгі Израилдің соңғы күндерде өмір сүріп жатқандар үшін үлгі болғанын айқындайды. Бұл үзінді — ескерту, әрі бұл үзінді шындықты жақтайтындар мен шындыққа қарсы тұратындардың арасындағы даулы мәселе болып табылады. Адвентистік теологтар Пауылдың тек ежелгі Израил тарихтары соңғы күндерде өмір сүріп жатқандар түсінуге тиіс болған өнегелік сабақтарды бейнелегенін ғана көрсеткенін үйретеді, бірақ олар Пауыл тура мағынадағы Израилдің тарихтары рухани Израил арқылы шын мәнінде қайталануға тиіс екенін көрсеткен жоқ деп табанды түрде талап етеді. Уайт ханым бұл үзіндіні Пауылдың нені дәл меңзегенін растау үшін жиі қолданады.

«Ежелгі пайғамбарлардың әрқайсысы өз заманы үшін емес, біздің заманымыз үшін көбірек сөйлеген; сондықтан олардың пайғамбарлықтары біз үшін күшінде. “Now all these things happened unto them for ensamples: and they are written for our admonition, upon whom the ends of the world are come.” 1 Corinthians 10:11. “Not unto themselves, but unto us they did minister the things, which are now reported unto you by them that have preached the gospel unto you with the Holy Ghost sent down from heaven; which things the angels desire to look into.” 1 Peter 1:12....»

«Киелі кітап өз қазыналарын осы соңғы ұрпақ үшін жинақтап, бір арнаға тоғыстырды. Ескі Өсиет тарихындағы барлық ұлы оқиғалар мен салтанатты істер осы соңғы күндері шіркеуде қайталанып келді және қайталанып жатыр». Selected Messages, book 3, 338, 339.

«Ескі өсиет тарихындағы ұлы оқиғалар мен салтанатты істер қайталанған және осы соңғы күндері қауымда қайталанып жатыр», — деп Сестра Уайт осы аяттардағы Пауылдың мағынасын түйіндейді. Пауылдың ежелгі Израилді тура мағынадағы Израил тарихын рәміздік түрде бейнелейтін үлгі ретінде айқындауын жоққа шығаруға тырысқан Шайтан осы

пайғамбарлық қағидаға қарсы екі негізгі шабуылды алға тартты. Соның біріншісі, мен жоғарыда атап өткенімдей, Пауыл сол тарихтар тек адамгершілік сабақтарды ғана білдіреді деген уәж. Бұл жалған ілім — жартылай шындық, ал жартылай шындық мүлде шындық емес. Ежелгі Израил тарихынан шығарылуы мүмкін адамгершілік сабақтардың соңғы күндерде өмір сүріп жатқандардың игілігі үшін екені рас, бірақ бұл жайт сол тарихтардың сондай-ақ қайталанатын оқиғалардың бейнесі екенін теріске шығару үшін қолданылғанда, ол шындықты жоққа шығаруға арналған жартылай шындыққа айналады.

«Құдай халқының алдында қазір не бата, не қарғыс тұр: егер олар дүниеден шығып, бөлек болып, кішіпейіл мойынсұнушылық жолымен жүрсе — бата; ал егер көктің асқақ талаптарын таптап жүрген пұтқа табынушылармен бірігетін болса — қарғыс. Бүлікшіл Израилдің күнәлары мен заңсыздықтары жазылып қойылған, әрі олардың көрінісі бізге ескерту ретінде ұсынылған: егер біз олардың қылмысқа толы үлгісіне еліктеп, Құдайдан теріс бұрылсақ, онда олардың құлағаны сияқты біз де сөзсіз құлаймыз. “Now all these things happened unto them for ensamples: and they are written for our admonition, upon whom the ends of the world are come.” Testimonies, volume 1, 609.»

Бір ақиқатты басқа бір ақиқатты теріске шығару үшін қолдануға болмайды, өйткені солай етілгенде, ол Құдайдың ақиқатын өтірікке айналдырады.

«Құтқарушының бір сөзін екіншісін жоққа шығару үшін қолдануға болмайды.» Ұлы күрес, 371.

Ежелгі Израилдің тарихы тек қана өнегелік сабақтарды ғана білдіреді деген ілімді Адвентист теологтар Құдайдың пайғамбарлық Сөзін жою үшін жиі қолданады; бұл — Құдай халқын жалғанды қабылдауға алдап көндіру үшін әзірленген ертегілер тағамының құрамына кіретін жартылай шындықтардың бірі, ал олардың қабылдайтын сол жалғаны елші Пауылдың жазбаларында айқын көрсетілген.

Ежелгі Израилдің тарихы қазіргі Израилдің тарихын бейнелейді деген қағидаға қарсы бағытталған өзге бір негізгі шабуылды иезуиттер Контрреформация тарихы барысында ойлап шығарды; ол ежелгі Израилдің тарихы қайталанатын деген пікірмен келісуден тұрады. Иезуиттік өтірік — бұл тарихтың рухани түрде емес, тура мағынада қайталанатын деуі. Бұл өтірік Рим папасының Киелі кітап пайғамбарлығындағы антихрист екенін ұғынуға жол бермеу үшін ойлап табылды, өйткені бұл ілім ақырғы күндерде бір антихрист бар деген шындықты мойындайды, бірақ антихрист рухани күшпен емес, тура мағынадағы күшпен бейнеленеді деп дәлелдейді. Он жетінші Аяндағы маңдайына «құпия Бабыл» деп жазылған жезөкше де, онда қазіргі кезде Ирак болып табылатын Бабылдың нақты жерінде пайда болатын жезөкше болып шығар еді.

«Сөзді түсінуде шатасатындар, антихристтің мәнін көре алмайтындар, сөзсіз өздерін антихристтің жағына қояды». Kress Collection, 105.

Рим папасы — тура мағынадағы адам, тура мағынадағы бір билікті (Католик шіркеуін) білдіреді; бірақ ол да, оның ұйымы да пайғамбарлық тұрғыдан тура мағынадағы Бабыл арқылы айқындалған, әрі оларды дұрыс тану тек антихрист тақырыбы тура мағынадағы

үлгінің рухани орындалуы ретінде ұсынылған кезде ғана мүмкін болады. Пауыл тура мағынадағы Израилдің рухани Израилді бейнелейтінін көрсетті, бірақ бұл оның ұсынған жаңа пайғамбарлық ақиқаты емес еді, өйткені оның түсінігі негізінен Ескі Өсиетке сүйенген, әрі оның куәлігі де сонда негізделген.

Израилдің Патшасы Жаратқан Ие, әрі оның Құтқарушысы — Әскерлердің Иесі Жаратқан Ие — былай дейді: Мен — Біріншімін, Мен — Соңғымын; Менен басқа Құдай жоқ. Мен сияқты кім шақырып, соны жариялап, оны Менің алдымда рет-ретімен қоя алады, ежелгі халықты Мен тағайындағаннан бері? Ал келе жатқан және келетін нәрселерді оларға көрсетсін. Қорықпандар, үрейленбеңдер: Мен мұны саған сол уақыттан бері айтқан жоқпын ба, жариялаған жоқпын ба? Сендер — Менің куәларымсыңдар. Менен басқа Құдай бар ма? Иә, басқа Құдай жоқ; Мен ешбірін білмеймін. Ишая 44:6–8.

Біз Мәсіхтің куәгерлері болуға тиіспіз, Пауыл сияқты, өйткені Альфа мен Омега тек ежелгі Израилді ғана емес, Киелі кітаптағы барлық ежелгі халықтарды да соңғы күндерде өмір сүретіндерге «келетін нәрселерді» көрсету үшін рәміздер етіп тағайындады. Пауыл Ескі өсиеттің білгірі еді, әрі ол тура мағынадағы және рухани Израилдің басқарылу дәуірлерінің арасындағы пайғамбарлық байланыстырушы буын болу үшін көтерілді. 1798 жылы да, 1989 жылы да ақырғы уақытта білімнің артуын түсінгендерді жетектеген — оның жазбалары болды.

Ежелгі сөзбе-сөз Бабыл, ежелгі шығыс ұлдары, ежелгі Мысыр, ежелгі Грекия және ежелгі Мидия-Парсы империясы — дүниенің ақырындағы рухани күштердің нышандары. Ежелгі нышандар — кейіннен келетін руханидың алдындағы сөзбе-сөз болмыс, әрі соны бейнелейді. Пауыл тіпті сөзбе-сөз Адамның рухани Адамды (яғни Мәсіхті) нышандағанын айқындайды.

Сондықтан былай деп жазылған: алғашқы адам Адам тірі жан болды; соңғы Адам өмір беруші рух болды. Алайда әуелі руханилық емес, табиғилық; содан кейін руханилық келеді. Алғашқы адам — жерден, топырақтық; екінші Адам — көктен келген Ие. Топырақтық қандай болса, топырақтықтар да сондай; көктік қандай болса, көктіктер де сондай. Біз топырақтықтың бейнесін алып жүргеніміздей, көктіктің бейнесін де алып жүретін боламыз. 1 Қорынттықтарға 15:45–49.

Пауыл бірінші және соңғы Адамға қатысты өте терең тағылымдардың кейбірін үйретіп отыр, алайда біз бұл жерде оның осы үзіндіде айқын түрде баяндап отырған қағидатын ғана белгілеп отырмыз; ол былай дейді: «әуелі рухани болғаны емес, табиғи болғаны, содан кейін рухани болғаны». Мұнда Пауыл «табиғи» деп атап отырған тура мағынадағысы — әуелгісі, ал руханисы — соңғысы. Тура мағынадағы Израил әуелі болды әрі табиғи еді, ал рухани Израил «содан кейін» келеді.

Тура мағынадағы Бабыл рухани Бабылдан бұрын келеді. Пауылдың жазбаларында ерекше атап көрсетілетін келесі маңызды жайт — тура мағынадан рухани мағынаға өтуді қашан қолдану керектігін айқындайтын тарихи кезең. Бұл — пайғамбарлықтағы тура мағынадан

рухани мағынаға ауысу айқындалатын айқыш кезеңінің уақыты.

Өйткені сендердің бәрің де Мәсіх Исаға деген сенім арқылы Құдайдың балаларысыңдар. Себебі Мәсіхке шомылдыру рәсімінен өткендеріңнің бәрі Мәсіхті киіп алдыңдар. Яһуди де жоқ, грек те жоқ; құл да жоқ, азат та жоқ; еркек те жоқ, әйел де жоқ: өйткені сендердің бәрің Мәсіх Исада бірсіндер. Ал егер сендер Мәсіхтікі болсаңдар, онда Ыбырайымның ұрпағысыңдар және уәде бойынша мұрагерсіңдер. Ғалаттықтарға 3:26–29.

Тумыс құқығың қандай болса да, егер әрі қашан Мәсіхті қабылдасаң, онда сен Ыбырайымның ұрпағы боласың. Сен тәндік Израил емессің; сен рухани Израилсің. Тәндіктен руханиге өту айқыш арқылы жүзеге асты. Пауыл адамзатты екі топқа бөледі. Әр топтың өз келісімі бар, әрқайсысы Ыбырайымнан тарайды. Әрқайсысының өз әулеті мен келісімін бейнелейтін бір қаласы бар. Әркім не тәндік Адамның ұлы, не рухани Адамның ұлы болып табылады.

Өйткені жазылған: Ыбырайымның екі ұлы болды, бірі күннен, екіншісі азат әйелден. Бірақ күннен туғаны тән бойынша туды, ал азат әйелден туғаны уәде бойынша туды. Мұның астарлы мәні бар: бұлар — екі келісім; біреуі Синай тауынан, құлдыққа туғызатын, ол — Ажар. Өйткені бұл Ажар — Арабиядағы Синай тауы, әрі қазіргі Иерусалимге сәйкес келеді, өйткені ол өз балаларымен бірге құлдықта. Ал жоғарыдағы Иерусалим азат, ол — бәріміздің анамыз. Өйткені жазылған: «Қуан, бала тумаған бедеу; толғақ көрмеген сен, шаттанып дауыста; өйткені күйеуі барына қарағанда, иен қалғанның балалары әлдеқайда көп». Ал біз, бауырластар, Ысқақ сияқты, уәде балалары болып табыламыз. Бірақ сол кезде тән бойынша туған Рух бойынша туғанды қудалағаны сияқты, қазір де солай. Алайда Жазба не дейді? «Күн мен оның ұлын қуып жібер; өйткені күннің ұлы азат әйелдің ұлымен бірге мұрагер болмайды». Сонымен, бауырластар, біз күннің балалары емеспіз, қайта азат әйелдің балаларымыз. Ғалаттықтарға 4:22–30.

Айқыш кезеңінде ежелгі тура мағынадағы нәрселер қазіргі рухани шындықтардың рәміздеріне айналды. Елші Пауыл Уильям Миллерге барлық пайғамбарлық қорытындыларын негіздеген қаңқаны — қаңыратып-жоятын екі күш туралы түсінікті — орнықтыруға мүмкіндік берген осы негізгі пайғамбарлық ақиқаттарды айқындап берді. Елші Пауыл атқарған сол қызметтің өзі Future for America ұйымының барлық пайғамбарлық қорытындыларының қаңқасы болып табылатын қаңыратып-жоятын үш күшті айқындайды.

Миллердің жетінші, сегізінші және тоғызыншы тараулардағы Ұлай өзені көрінісі арқылы бейнеленген білімнің артуы туралы түсінігінің негізі оның Даниял кітабындағы «күнделікті» ұғымы пұтқа табынушы Римді білдіретінін ашуында жатты. Ол бұл жаңалықты Пауылдың салоникалықтарға жазған екінші хатынан тапты. Сол түсінік — пайғамбарлық «өтірікпен» байланысты айқындалатын басты ақиқат; сол «өтірік» соңғы күндерде Жетінші күн адвентистерінің үстіне күшті адасуды түсіреді.

Келесі мақалада біз Ұлай өзенінің аянымен бейнеленген білімнің артуы туралы зерттеуімізді жалғастырып, Миллердің Пауылдың хатынан нені танығанын қарастырамыз.

«Сыртқы көріністің ар жағын көретін, барлық адамның жүрегін оқитын Тұлға зор нұрға ие болғандар туралы былай дейді: “Олар өздерінің өнегелік әрі рухани күйіне бола қайғырмайды да, шошымайды да”. Иә, олар өз жолдарын өздері таңдады, және олардың жаны өз жиіркенішті істерінен ләззат алады. “Сондықтан Мен де олардың адасуларына жол беремін, әрі олардың қорқыныштарын бастарына түсіремін; өйткені Мен шақырғанда, ешкім жауап бермеді; Мен сөйлегенде, олар тыңдамады; қайта, олар Менің көз алдымда зұлымдық жасады және Мен ұнатпағанды таңдады”. “Олар құтқарылулары үшін ақиқатқа деген сүйіспеншілікті қабылдамағандықтан”, “Құдай оларға өтірікке сенулері үшін күшті адасуды жібереді”, өйткені олар “әділетсіздіктен ләззат алды”. Ишая 66:3, 4; 2 Салониқалықтарға 2:11, 10, 12.»

«Көктегі Ұстаз былай деп сұрады: “Шын мәнінде сен дүниелік саясатқа сай көптеген істерді атқарып, Ехобаға қарсы күнә жасап жүрген бола тұра, өзінді дұрыс іргетастың үстіне құрылыс жүргізіп жатырмын және Құдай менің істерімді қабылдайды деп көрсету сияқты ақылды алдайтын бұдан да күшті қандай азғыру болуы мүмкін? О, бұл — шындықты бір кездері таныған адамдар тақуалықтың рухы мен құдіретінің орнына оның сыртқы түрін шындық деп жаңылысып қабылдағанда; өздерін баймыз, игілікке кенелдік, еш нәрсеге мұқтаж емеспіз деп ойлағанда, ал шын мәнінде барлық нәрсеге мұқтаж болғанда — саналарды билеп алатын ұлы алдау, еліктіргіш адасу”». Testimonies, 8-том, 249, 250.